

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123282870
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6123282870.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vlasty Ondrejovej a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, 2/ C. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 5 708,43 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. TO-4Csp/33/2023 – 199 zo dňa 29. 09. 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobca má proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5 708,43 eura, úrok vo výške 921,63 eura, úrok z omeškania vo výške 222,89 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 5 684,43 eura od 25. 03. 2022 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a 2. rade v plnej výške, o ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 5, § 525 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a v časti trov konania s poukazom na § 255 ods. 1, § 262 ods. ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobca sa podanou žalobu domáhal od žalovaných v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 5 708,43 eura spolu s príslušenstvom, a to na tom skutkovom základe, že dňa 30. 11. 2011 (správne 30. 12. 2011) uzatvoril právny predchodca žalobcu (F. F. a. s.) so žalovanými zmluvu č. 5023712070, na základe ktorej im boli poskytnuté finančné prostriedky, pričom žalovaní v 1. a 2. rade nedodrжали zmluvné podmienky, a preto veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 21. 11. 2021. Žalovaná suma pozostávala z neuhradeného istiny úveru vo výške 5 684,43 eura, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 921,63 eura, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 222,89 eura a z neuhradených poplatkov vo výške 24 eur, pričom pohľadávka bola postúpená žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2022. V upomínacom konaní bol vo veci vydaný platobný rozkaz, proti ktorému žalovaní v 1. a 2. rade v zákonnej lehote podali odpor, pričom namietali platnosť postúpenia pohľadávky žalobcovi, ako aj premlčanie pohľadávky vymáhanej žalobcom s poukazom na to, že ide o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy a rovnako tak namietali vymáhanie úroku po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. K odporu žalovaných sa vyjadril žalobca podaním

zo dňa 29. 05. 2023 s tým, že predkladá doklady o doručovaní dokladov namietaných žalovanými týkajúcich sa oznámenia o postúpení pohľadávky. Zároveň poukázal na skutočnosť, že pohľadávka mu bola postúpená po termíne konečnej splatnosti, ktorý bol 15. 01. 2022, a teda námietky žalovaných voči zosplateniu pohľadávky sú vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky irelevantné. Povinnosť podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách si postupca splnil výzvou zo dňa 20. 12. 2021, ktorá bola žalovaným doručená dňa 27. 12. 2021. Žalovaným bolo postúpenie pohľadávky oznámené listom zo dňa 30. 03. 2022, ktorý bol doručený do ich dispozičnej sféry dňa 04. 04. 2022. Pokiaľ ide o námietku premlčania, tak žalovaní sa podľa zmluvy zaviazali uhrádzať splátky od 15. 02. 2012 do 15. 01. 2022 a z poskytnutého úveru uhradili 32 840,64 eura, čím zaplatili prvých 100 splátok splatných od 15. 02. 2012 do 15. 05. 2020. Prvou neuhradenou splátkou je tak splátka splatná 15. 05. 2020, pri ktorej by premlčacia doba uplynula až dňa 16. 05. 2023 a žaloba bola podaná na súde dňa 29. 03. 2023. Zároveň predložil špecifikáciu postúpenej pohľadávky s tým, že istina je vo výške 5 684,43 eura a poplatky vo výške 24 eur, pričom zmluvný úrok bol vyčíslený na 921,63 eura a úroky z omeškania na sumu 229,93 eura. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaní v 1. a 2. rade sa na pojednávanie nedostavili, pričom zásielka im bola doručovaná na adresu bydliska uvedenú v Registri obyvateľov a túto si neprevzali v odbernej lehote, a preto súd podľa § 180 CSP rozhodol, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalovaných v 1. a 2. rade.

3. V konaní mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade dňa 30. 12. 2011 uzavreli so F. F. a. s. zmluvu o splátkovom úvere č. 5023712070, na základe ktorej im bol poskytnutý spotrebný úver na čokoľvek vo výške 24 000 eur pri úrokovej sadzbe 9,90 % ročne s tým, že boli dohodnuté aj úroky z omeškania vo výške 8 % ročne. Žalovaní v 1. a 2. rade mali podľa zmluvy zaplatiť 120 splátok vo výške 325,28 eura mesačne a splatnosť prvej splátky nastala dňom 15. 02. 2012. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 15. 01. 2022, pričom RPMN bola vyčíslená na 11,01 % a celková čiastka spojená s úverom na 39 026,54 eura. Výzvou zo dňa 20. 10. 2021 veriteľ vyzval žalovaných v 1. a 2. rade na zaplatenie dlžnej sumy 3 789,90 eura, keďže obaja boli v omeškani so spotrebným úverom na čokoľvek č. 5023712070 zo dňa 30. 12. 2011 a dlžnú sumu požadoval uhradiť do 15 dní od doručenia výzvy, ktorá žalovaným bola doručovaná na adresu trvalého bydliska, avšak v odbernej lehote si zásielku neprevzali. Následne listami zo dňa 22. 11. 2021 banka oznámila žalovaným v 1. a 2. rade vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 21. 11. 2021 a oznámenie zasielala na adresu trvalého bydliska, pričom si žalovaní v 1. a 2. rade zásielku v odbernej lehote neprevzali. Listami zo dňa 20. 12. 2021 banka oznámila žalovaným v 1. a 2. rade, že výška splatnej a nezaplatennej pohľadávky zo spotrebného úveru predstavuje ku dňu 20. 12. 2021 sumu 6 871,84 eura a zároveň ich upozornila, že ak dlžnú sumu neuhradia, tak banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Uvedenú zásielku banka podala na doručovanie dňa 22. 12. 2021 a adresátom bola doručená dňa 27. 12. 2021. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0200/2022/CE zo dňa 24. 03. 2022 F. F. a. s. postúpila žalobcovi pohľadávky, pričom podľa prílohy k tejto zmluve bola žalobcovi postúpená aj pohľadávka z úverovej zmluvy č. 5023712070 s tým, že istina pohľadávky predstavuje 5 684,43 eura, poplatky 24 eur, úrok 921,63 eura a úrok z omeškania 122,95 eura. Oznámenie o postúpení pohľadávky listom zo dňa 30. 03. 2022 banka zasielala obom žalovaným na adresu bydliska, pričom zásielka bola podaná na poštovú prepravu dňa 31. 03. 2022 a v úložnej dobe si ani jeden zo žalovaných zásielku nevyzdvihol.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba na zaplatenie sumy 5 708,43 eura s príslušenstvom je dôvodná. Je nesporné, že právny predchodca žalobcu so žalovanými dňa 30. 12. 2011 uzavrel zmluvu o splátkovom úvere, predmetom ktorej bol spotrebiteľský úver vo výške 24 000 eur, pričom uvedená zmluva obsahuje náležitosti úverovej spotrebiteľskej zmluvy stanovené zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Pri skúmaní tejto zmluvy, ktorá síce bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka, ale s poukazom na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné posudzovať ju aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, neboli zistené žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Je nesporné, že žalovaní v 1. a 2. rade podľa tejto zmluvy prestali riadne splácať dohodnuté splátky, a preto ich banka listami zo dňa 20. 10. 2021 upozornila na omeškание so splácaním pohľadávky a zároveň aj na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a keďže žalovaní v 1. a 2. rade na upozornenie nereagovali, tak banka listom zo dňa 22. 11. 2021 obom oznámila vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky ku dňu 21. 11. 2021. Týmto bol podľa § 53 ods. 9 OZ dodržaný postup pri uplatňovaní mimoriadnej splatnosti pohľadávky v spojení s § 565 OZ, a teda povinnosťou žalovaných bolo uhradiť zvyšok pohľadávky, pričom premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. od 22. 11. 2021 a keďže premlčacia doba podľa § 101 OZ je 3 ročná, tak táto by uplynula až dňom 22. 11. 2024, a teda žaloba žalobcu bola podaná v rámci uplynutia premlčacej doby a nebolo možné

prihladať na námietku premlčania vznesenú žalovanými. Ohľadne posudzovania námietky premlčania pri spotrebiteľských sporoch v prípade zosplatnenia pohľadávky podľa § 53 ods. 9 OZ súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/132/2021. Za nedôvodnú považoval súd prvej inštancie aj námietku žalovaných ohľadne uplatnenia úrokov z pohľadávky po zosplatnení úveru, pretože po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020 - R5/2021). Pokiaľ išlo o postúpenie pohľadávky žalobcovi, súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že k postúpeniu pohľadávky došlo až po termíne konečnej splatnosti úveru, ktorý bol podľa zmluvy dňa 15. 01. 2022 a zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá dňa 24. 03. 2022, a preto možno považovať aj námietky žalovaných voči zosplatneniu pohľadávky vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky za irelevantné.

5. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 5 708,43 eura, pozostávajúca z istiny úveru vo výške 5 684,43 eura a z poplatkov v sume 24 eur. Okrem toho priznal žalobcovi aj úrok vo výške 921,63 eura a úroky z omeškania vo výške 222,89 eura. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade sa dostali do omeškania priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny v sume 5 684,43 eura od 25. 03. 2022 do zaplatenia, t. j. odo dňa nasledujúceho po postúpení pohľadávky žalobcovi.

6. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

7. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade a domáhali sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietali, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal postúpením pohľadávky a obmedzil sa len na tvrdenia žalobcu a bez ohľadu na vyjadrenie žalovaných. Ako je zrejmé zo žaloby, pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovanými zmluvu o úvere, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. V danom prípade pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu jej postúpenia pre nich neznámu sumu, pretože im postúpenie konkrétnej pohľadávky nebolo doposiaľ doručené a nebolo oznámené, a to ani v priebehu sporu, pričom len z podanej žaloby získali vedomosť o postúpení pohľadávky. Z oznámenia o postúpení pohľadávky, ktoré je priložené k žalobe, nevyplýva výška postupovanej pohľadávky, teda nie je zrejmé v akej sume bola, resp. mala byť pohľadávka postúpená. Z listu Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 03. 2022 nevyplýva výška postupovanej pohľadávky, a ani oznámenie, že v prípade neuhradenia pohľadávky dlžníkom bude táto postúpená a ani, že uplynutím zákonom stanovenej lehoty bude pohľadávka postupovaná, resp. mali za to, že nebol dodržaný postup ako si to vyžaduje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Poznámene, že im nebolo doručené oznámenie o postúpení pohľadávky zo strany veriteľa a ani upozornenie na prípadné možné postúpenie pohľadávky v prospech žalobcu. Samotné predloženie poštovej zásielky žalobcom a tvrdenie, čo bolo jej obsahom samo o sebe nepreukazuje, čo bolo skutočne obsahom tejto zásielky. Boli toho názoru, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky a žalobcovi nesvedčí aktíva vecná legitimácia v spore. O postúpení pohľadávky nemali žiadnu vedomosť a o tomto postupe sa dozvedeli až zo spisu. Za stavu nevyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a pri neukončení zmluvného vzťahu tak nedošlo k splatnosti celého dlhu s úrokmi a zmluva o postúpení pohľadávok je pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách podľa § 39 OZ neplatná. Pohľadávka banky bola v danom momente ešte nepostupiteľná. Nebolo preukázané, či výzva na zaplatenie dlžnej sumy pod hrozbou mimoriadnej splatnosti bola zaslaná na poštovú prepravu s následkom doručenia žalovaným v lehote v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Z príloh žaloby nevyplýva upozornenie spotrebiteľa a až po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola (mala byť) spotrebiteľovi oznámená lehota na zaplatenie pohľadávky. V danom prípade vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebolo právne účinné. Pohľadávka zo zmluvy o úvere sa automaticky nestáva splatnou v celom rozsahu, ale len v dôsledku jednostranného právneho úkonu veriteľa – vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu s jasnou formuláciou a za predpokladu dodržania postupu podľa § 53 ods. 9 OZ. Uvedené zákonné ustanovenie nebolo dodržané, pretože nebolo preukázané, že veriteľ účinne doručil žalobcovi výzvu na zaplatenie a či bola dodržaná lehota minimálne 15 od doručenia tejto výzvy od dňa, kedy svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti uplatni. Banka v tomto prípade najskôr vyhlásila mimoriadnu splatnosť, čo malo nasledovať až po upozornení dlžníka na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. V prípade, ak by bola pohľadávka platne postúpená, namietali, že neboli doposiaľ o akomkoľvek postupovaní pohľadávky žiadnym spôsobom informovaní, teda nie je ani splnená podmienka, aby sa

žalobca domáhal zaplataenia dlhu cestou žaloby podanej súdu, pretože ako dlžníci nie sú povinní platiť novému veriteľovi do doby, kým nebude platné postúpenie pohľadávky a toto bude platne oznámené žalovaným. Aj v prípade platného postúpenia pohľadávky je žaloba podaná predčasne a je tu dôvod na jej odmietnutie, príp. zamietnutie, keďže neboli oboznámení s platným postúpením pohľadávky na žalobcu. Záverom dodali, že časť dlhu považujú za premlčanú, a to pokiaľ ide o splátky, ktoré boli splatné tri roky spätne pred tým, ako bola žaloba doručená súdu, čím sa súd prvej inštancie nezaoberal.

8. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniam navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaní v odvolaní neuviedli nové skutočnosti a ani nepredložili dôkazy, ktoré by spochybňovali nárok žalobcu na zaplataenie dlžnej sumy.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovanými (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po jeho preskúmaní zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie treba ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavia v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, Občiansky zákonník ustanovuje pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

12. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. Z dôvodovej správy k zákonu o bankách vyplýva, že zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie

banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

14. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci je primárne zásadná skutočnosť (ktorú nemožno opomíňať), že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (zákonnými podmienkami) platného postúpenia pohľadávky z úveru je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu.

15. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (do 30. júna 2011 - § 53 ods. 8), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka však vyplýva, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Inak povedané, právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok je podľa citovaného ustanovenia časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že v prejednávanej veci došlo k platnému postúpeniu splatnej pohľadávky. Z článku I. bod. 1 zmluvy o splátkovom úvere č. 5023712070 (č. I. 173 – 174 spisu) totiž vyplýva, že za účelom splácania predmetného spotrebiteľského úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý pravidelný termín mesačných splátok úveru na 15. deň v mesiaci. Výzvou zo dňa 20. 10. 2021 (č. I. 76 spisu) bola žalovaná v 1. rade oboznámená, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 3 789,90 eura a bola vyzvaná na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy a súčasne upovedomená, že ak v tejto lehote neuhradí dlžnú sumu, je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 15. 11. 2021 (č. I. 77 spisu) s tým, že nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovanej v 1. rade sa dostala dňa 25. 10. 2021, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaná v 1. rade sa mohla už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jej dispozičnej sfére. Výzvou zo dňa 20. 10. 2021 (č. I. 74 spisu) bol žalovaný v 2. rade oboznámený, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 3 789,90 eura, bol vyzvaný na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy a upovedomený, že ak v tejto lehote neuhradí dlžnú sumu, je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 15. 11. 2021 (č. I. 75 spisu) s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovaného v 2. rade sa dostala dňa 25. 10. 2021, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaný v 2. rade sa mohol už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jeho dispozičnej sfére. Právny predchodca listom zo dňa 22. 11. 2021 (č. I. 18 spisu) oznámil žalovanej v 1. rade, že v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a. s. s účinnosťou od 01. 01. 2015 v aktuálnom znení – omeškanie Dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace, banka ku dňu 21. 11. 2021 vyhlásila mimoriadnu splatnosť zo zmluvy s tým, že pohľadávku vo výške 7 384,37 eura je potrebné uhradiť do 15 dní. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 14. 12. 2021 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovanej v 1. rade sa dostala dňa 25. 11. 2021, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaná v 1. rade sa mohla už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jej dispozičnej sfére. Rovnako tak právny predchodca listom zo dňa 22. 11. 2021 (č. I. 16 spisu) oznámil žalovanému v 2. rade, že v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery F. F. a. s. s účinnosťou

od 01. 01. 2015 v aktuálnom znení – omeškanie Dlužníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace, banka ku dňu 21. 11. 2021 vyhlásila mimoriadnu splatnosť zo zmluvy s tým, že pohľadávku vo výške 7 384,37 eura je potrebné uhradiť do 15 dní. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 14. 12. 2021 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovaného v 2. rade sa dostala dňa 25. 11. 2021, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaný v 2. rade sa mohol už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jeho dispozičnej sfére. Z toho jednoznačne vyplýva, že veriteľ realizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade s druhou vetou vyššie citovaného ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe (a to aj osobe, ktorá nie je bankou) len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, v tomto prípade došlo k postúpeniu splatnej pohľadávky a išlo o postúpenie v súlade s uvedeným ustanovením, a teda o platný právny úkon.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu v žalobe označenému žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia pre uplatnenie jeho žalobného nároku. V danom prípade právny predchodca žalobcu (F. F., a. s.) dodržal postup v zmysle zák. č. 483/2001 Z. z. Žalobca v konaní preukázal, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v spore. Žalobcom boli predložené relevantné doklady preukazujúce opodstatnenosť ním uplatneného žalobného nároku. Preukázal, že právny predchodca žalobcu doručil žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade riadnu písomnú výzvu na splnenie dlhu zo dňa 20. 10. 2021 v zmysle § 53 ods. 9 OZ, ďalej doručil žalovaným oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 22. 11. 2021 a súčasne aj oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 03. 2022. V oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 03. 2022 bola žalovaná v 1. rade (č. l. 153 spisu) oboznámená, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0200/2022/CE uzatvorenej dňa 24. 03. 2022 postúpil právny predchodca žalobcu pohľadávku banky s príslušenstvom a právami z akéhokoľvek zabezpečenia žalobcovi s tým, že pohľadávku je možné od doručenia tohto oznámenia splniť výlučne plnením postupníkovi. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 25. 04. 2022 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovanej v 1. rade sa dostala dňa 04. 04. 2022, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaná v 1. rade sa mohla už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jej dispozičnej sfére. V oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 03. 2022 bol žalovaný v 2. rade (č. l. 152 spisu) oboznámený, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0200/2022/CE uzatvorenej dňa 24. 03. 2022 postúpil právny predchodca žalobcu pohľadávku banky s príslušenstvom a právami z akéhokoľvek zabezpečenia žalobcovi s tým, že pohľadávku je možné od doručenia tohto oznámenia splniť výlučne plnením postupníkovi. V danom prípade žalobca preukázal, že zásielka bola vrátená späť dňa 25. 04. 2022 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a do dispozičnej sféry žalovaného v 2. rade sa dostala dňa 04. 04. 2022, kedy bola zásielka uložená na pošte z dôvodu nezastihnutia adresáta a žalovaný v 2. rade sa mohol už objektívne oboznámiť s obsahom zásielky, pretože táto zásielka už objektívne bola v jeho dispozičnej sfére. Navyše žalobca preukázal, že žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade bola doručená dňa 27. 12. 2021 výzva na úhradu splatnej pohľadávky v celom rozsahu vo výške 6 871,84 eura (č. l. 147 – 150 spisu) s upovedomením o oprávnenosti banky postúpiť pohľadávku tretej osobe. V danom prípade túto výzvu nemožno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ, ako nesprávne argumentovali žalovaní. Výzva zo dňa 20. 10. 2021 bola výzvou v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Preto neobstojí obrana žalovaných, že nebolo preukázané, že veriteľ účinne doručil výzvu na zaplatenie a že bola dodržaná lehota minimálne 15 od doručenia tejto výzvy od dňa, kedy svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti uplatní. Rovnako tak nemožno akceptovať námietku žalovaných, že banka v tomto prípade najskôr vyhlásila mimoriadnu splatnosť, čo malo nasledovať až po upozornení dlžníka na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Obsahom spisu sú už vyššie uvedené listinné dôkazy, ktoré jednoznačne preukazujú, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní a až následne došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. V kontexte uvedeného treba postúpenie pohľadávky v danej veci považovať za platný právny úkon v zmysle § 39 OZ.

18. V súvislosti s doručovaním výzvy zo dňa 20. 10. 2021, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 22. 11. 2021, oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 03. 2022 do dispozičnej sféry žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade je potrebné vychádzať z tej skutočnosti, že žalobca preukázal, že predmetné písomnosti žalovaným doručoval na naposledy nimi uvádzanú adresu trvalého pobytu. Z obsahu, resp. povahy samotného § 45 ods. 1 OZ možno vyvodiť ten záver, že právna konštrukcia

doručovania zakotvená v tomto ustanovení vychádza z princípu tzv. dôjdenia, pričom jej hlavným účelom je zabezpečenie spravodlivého vyvažovania záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu sa na jednej strane poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom adresovaného právneho úkonu a na druhej strane vyhotoviteľovi tohto právneho úkonu, t. j. odosielateľovi má zaručiť istotu, že doručovaný právny úkon sa stane perfektným s vyvolaním zamýšľaných právnych následkov. Tento spôsob doručovania písomností vychádza totiž z tej premisy, že nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom jemu adresovaného právneho úkonu, ale postačí ak mal vytvorenú objektívnu možnosť tak urobiť. Právna teória a aj prax na jednotlivých súdoch za možnosť adresáta oboznámiť sa s obsahom konkrétneho právneho úkonu jeho adresátovi nepovažuje iba samotné prevzatie daného právneho úkonu adresátom, ale za takúto možnosť považuje aj doručenie listovej zásielky obsahujúcej prejav vôle odosielateľa do poštovej schránky, príp. vhoďenia oznámenia do poštovej schránky v tom smere, aby adresát získal vedomosť o uložení takejto zásielky a tým aj objektívnu možnosť oboznámenia sa s jej obsahom.

19. Vo vzťahu k otázke, kedy začína plynúť premlčacia doba pri predčasne zosplatnenom úvere, ktorý má charakter spotrebiteľského právneho vzťahu, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29. novembra 2022 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 29/2023 s právnou vetou: „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh.“

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30. 01. 2024 konštatoval, že „veriteľ má právo vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu deň po tom, keď sa niektorá splátka dostane do omeškania aspoň tri mesiace. Premlčacia doba pri zosplatnení celého dlhu nemôže závisieť od vôle veriteľa (teda od toho, či právo vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu využije už v prvý deň alebo až v 30. deň po naplnení zákonných predpokladov). Podstata ustanovenia § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka (dôvod, pre ktorý tu zákonodarcia stanovil začatie plynutia premlčacej doby odlišne od všeobecného pravidla *actio nata*, ustanoveného v § 101) je v tom, že plynutie premlčacej doby by nemalo byť výlučne na vôli veriteľa. Pokiaľ teda veriteľ môže jednostranným právnym úkonom vyvolať možnosť uplatniť si svoj nárok na súde, je potrebné, aby mu plynula premlčacia doba bez ohľadu na to, kedy toto právo využije. Napokon, toto právo sa mu zo zákona obnovuje pri každej ďalšej nezaplatennej splátke, ktorá sa dostane do omeškania viac ako tri mesiace a pri každej splátke je potrebné po troch mesiacoch a jednom dni omeškania začať počítať novú premlčaciu dobu na potenciálne zosplatnený dlh. Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premlčacej doby len právnym konštruktom). Považuje sa však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.“

21. V prejednávanej veci sa odvolací súd síce nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie o tom, že premlčacia lehota začala plynúť od 22. 11. 2021, t. j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, avšak námietku premlčania posúdil zhodne ako súd prvej inštancie za nedôvodnú. Žalobca tvrdil, že prvou neuhradenou splátkou bola splátka splatná dňa 15. 05. 2020. Keďže z doložených listín a skutkových tvrdení žalobcu nemožno zistiť, pre ktorú nezaplatenú splátku žalobca zosplatnil úver, odvolací súd vychádzal z uvedenej premisy racionálneho správania účastníkov zmluvného vzťahu konajúcich v súlade so zákonom, a vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka bolo potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti, t. j. splátkou splatnou dňa 15. 08. 2021 a podľa § 53

ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začala premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, t. j. od 16. 11. 2021. Keďže žaloba bola podaná na upomínací súd dňa 29. 03. 2023, nemožno nárok žalobcu považovať za premlčaný a námietku premlčania znesenú žalovanými odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

22. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP), vrátane výroku o trovách konania, na ktoré súd prvej inštancie správne aplikoval § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a 2. rade s prihliadnutím na jeho plný úspech v konaní.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.